

Överklagande

Till: Förvaltningsrätten i Uppsala

Klagande: Kerstin Kjellin
Hasselbacken 26 Lgh 1101
194 38 Upplands Väsby
0731 - 42 60 85
kerstin.kjellin@neuro.se

Beslut: PROTOKOLL 2020-09-24 [HSN 2020-0046] § 191

Saken: Laglighetsprövning enligt 13 kap Kommunallagen (2017:725)

Yrkande: Att ovanstående beslut ska upphävas.

Beskrivning av ärendet

Torsdagen den 24 september klubbade Hälso- och sjukvårdsnämnden innehållet i skrivelsen "8 förslag till åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen inom hjälpmedelsområdet HSN 2020 - 0974" med ikraftträdande 1 januari 2021.

Bland förslagen återfinns bl. a. att funktionshindrade ska betala mer själva för sina hjälpmedel och att högkostnadsskyddet på 2000 kronor per år slopas för att dämpa kostnadsutvecklingen. Resultatet blir att egenavgifterna höjs. Exempelvis kommer en avgift på 500 kronor per år för en elrullstol att tas ut av användaren vilket ska utgöra incitament för att öka återlämningsgraden av hjälpmedel som inte används samt minska totalkostnaden för elrullstolar. Användarna ska själva helt bekosta vissa hjälpmedel, som duschpallar, specialbestick och förhöjningsdynor m.m. då dessa föreslås bli så kallat egenansvar.

Gällande rätt

Lagprövning 11 kap regeringsformen

14 § Finner en domstol att en föreskrift står i strid med en bestämmelse i grundlag eller annan överordnad författning får föreskriften inte tillämpas. Detsamma gäller om stadgadsordning i något väsentligt hänseende har åsidosatts vid föreskriftens tillkomst.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Artikel 4.3. I utformning och genomförande av lagstiftning och riktlinjer för att genomföra denna konvention och i andra beslutsfattande processer angående frågor som berör personer med funktionsnedsättning ska konventionsstaterna nära samråda med och aktivt involvera personer med funktionsnedsättning, däribland barn med funktionsnedsättning, genom de organisationer som företräder dem.

Kommunallagen

8 kap. Delaktighet och insyn

3 § Nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster.

13 kap. Laglighetsprövning

8 § Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Skäl

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har före sitt beslut om åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen inom hjälpmedelsområdet, inte nära samrått med eller aktivt involverat personer med funktionsnedsättning genom de organisationer som företräder dem.

På ett möte som Regionen höll med Referensgruppen för hjälpmedel i augusti ställdes frågan om vilka hjälpmedel som gruppen ansåg var prioriterade för användarna. Funktionsrätt Stockholms län markerade då tydligt att de inte tänkte delta i beslut angående besparingar. Tillsammans med DHR och SRF skrev Funktionsrätt Stockholms län en skrivelse till HSN där yrkande om återremittering och remiss framfördes. Begäran hör sammades inte och beslutet fattades den 24 september utan vidare samrådan eller involvering.

Ett resultat av bristen på samrådan och involvering är att beslutet är undermåligt med hänsyn till brist på utredning vad gäller beslutets följdverkningar. Konsekvensanalysen i skrivelsen, som berör användarna, utgörs av en enda mening.

” Beslutet att införa hjälpmedelsavgifter kan få konsekvenser för jämställd och jämlik vård om hjälpmedelsanvändare med begränsade ekonomiska möjligheter väljer att lämna tillbaka hjälpmedel eller avstå från förskrivning av hjälpmedel trots att behov finns.”

Vilka konsekvenser menas i meningen ovan i praktiken? Har alternativkostnader beaktats i form av ökad belastning på akutsjukvården till följd av fallolyckor p.g.a. avsaknad av hjälpmedel? Har utredningen tittat på konsekvenser med anledning av isolering och svårigheter att delta i sociala sammanhang med anledning av avståenden av hjälpmedel? Hur är det med kostnadsökning hos andra aktörer till följd av ökat nyttjande av kommunalt trygghetslarm, hemtjänst eller högre utbetald statlig assistansersättning beroende på ökat behov av dubbelassistans? Föreligger överhuvudtaget någon nettobesparing efter beslutets ikraftträdande med tanke på nya krav på it-system och administrativa personella resurser? Frågetecknen är många och utredningen ger i princip inga svar alls vilket gör det väldigt svårt att bedöma beslutets påverkan på dem det berör.

Om organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning hade involverats under utredningen så hade inte underlaget till beslutet varit så magert och inte innehållit en konsekvensanalys som inte analyserar någonting alls.

Sammanfattningsvis har Hälso-och sjukvårdsnämnden brutit mot FN:s konvention artikel 4.3 och mot kommunallagen 8 kap. 3§. Sammantaget gör nämndens ignorans av gällande rätt att beslutet inte har kommit till på ett lagligt sätt och ska därmed upphävas enligt 1 punkten 8§ 13 kap. kommunallagen.

Upplands Väsby 2000-10-07

Kerstin Kjellin
Ordförande Neuro Stockholm & Neuro Stockholms län